

LÆSEGUIDER

Solstrålebøgerne TRIN 6

af Lis og Torben Pøhler

Forlaget Pøhler, 2021
ISBN 978-87-93740-73-0

Pøhler

*Balanceret læseundervisning
fra starten*

Forord

Læseguiderne kan give dig inspiration til din samtale om bøgerne med børnene i dagtilbuddet eller til din undervisning i skolens yngste klasser. Du kan vælge at følge guiderne slavisk fra den ene ende til den anden, du kan også vælge at pille ideer ud hist og her og så bruge bøgerne, sådan som det nu passer dig bedst.

Alle bøgerne i denne guide hører til Trin 6.

På **Trin 1 og 2** er bøgerne kendetegnet ved, at der kun er 1-2 linjer på hver side. Der er en fast sætningsstruktur, hvor et eller to ord udskiftes fra side til side.

På **Trin 3 og 4** kommer der flere ord og flere sætninger på hver side. Den faste sætningsstruktur opløses langsomt, og opmærksomheden kan nu rettes generelt mod tegn i teksten og talebobler i illustrationer. Desuden begynder både navne og stedord at indgå i stadig højere grad i teksterne.

På **Trin 5 og 6** skal de fonologiske strategier mere i spil. Der er mange hørfrekvente ord i teksterne, og i langt størstedelen af ordene er begyndelseslyden i ordet identisk med begyndelsesbogstavets standardlyd. Navne og stedord indgår nu i de fleste tekster. De gentagne sætningsstrukturer reduceres yderligere.

Til bøgerne på **trin 5 og 6** hører endvidere aktivitetsark med opgaver i ordgenkendelse, skrivning og tekstforståelse. Til bøgerne på trin 6 fokuseres yderligere på brug tegnene i teksten. Desuden er der til hver bog udvalgt en sætning, som kan klippes op til puslehistorie.

På alle trin gemmes bogens pointe til den allersidste side. På bagsiden af alle bøgerne er oplæg til samtale – enten før bogen læses eller efter.

På indersiderne af bøgerne kan du se forslag til, hvilke aspekter af de fem faglige kernekompetenceområder, du kan arbejde med. Men man kan altså ikke nå det hele hver gang, det er nødvendigt at prioritere.

De fem kompetenceområder, som udgør fundamentet i den balancerede læseundervisning er:

- **Sproglig opmærksomhed**
- **Fonologisk opmærksomhed**
- **Ordforråd**
- **Forståelse**
- **Automatisering**

Til hver bog er der forslag til, hvordan du kan arbejde med udvalgte aspekter af de fem kompetenceområder. Du kan gennemgå bøgerne i den rækkefølge, som du synes passer bedst i din undervisning. Vi har valgt en rækkefølge til arbejdet med bøgerne. Der vil i guiderne fra tid til anden blive trukket tråde tilbage til de bøger, som allerede er gennemgået, således at det, der er lært i arbejdet med én bog, bliver repeteret og bragt i anvendelse igen i en efterfølgende bog.

Puslehistorier til trin 1-4, klippearke med de 120 hyppigst forekommende ord samt aktivitetsark til trin 5-6 kan frit downloades fra www.poehler.dk.

Til trin 1 og 2 udarbejdede vi meget detaljerede Læseguides. Vi regner med, at du nu er så godt hjemme i den balancerede læseundervisning, at du har fundet din egen stil. Læseguiderne til de efterfølgende trin er derfor meget kortere og indeholder i højere grad bare stikord og ideer.

Vi regner med, at der er en tegne-/skrivebog til hver elev. Bogen er et almindeligt ulinjeret kladdehæfte, hvor eleverne kan skrive bogstaver og ord, tegne ting og lime brikker fra puslehistorierne ind i. Vend kladdehæftet, så bliver sidebredden større og længden mindre. Det er det bedste format for elever i den alder. Husk også at instruere om skriveretning: Man starter altid foroven, når man skriver bogstaver.

Rigtig god fornøjelse!

Brøndby februar 2021
Lis og Torben Pøhler

Indhold

Boliger

Side 3

Dyrenes haler

Side 5

Et ækelt kryb

Side 7

Lille Bi

Side 9

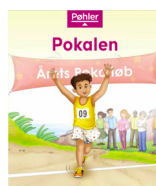
Lærke og Rosa

Side 11

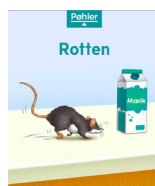
Mille og delfinerne

Side 13

Pokalen

Side 15

Rotten

Side 17

LÆSEGUIDE TRIN 6 Boliger

Mål

Forståelse

Bogen lægger op til samtaler om egne og andres boligforhold og livsvilkår og om begrebet "til fælles".

Ordforråd

Højfrekvente ord: af, alle, andre, at, de, du, er, fra, har, her, hvad, i, kan, man, mange, med, når, på, til.

Indholdsord: boliger, både, ler, sten, stof, 'til fælles', træ, vogne.

Sproglig opmærksomhed

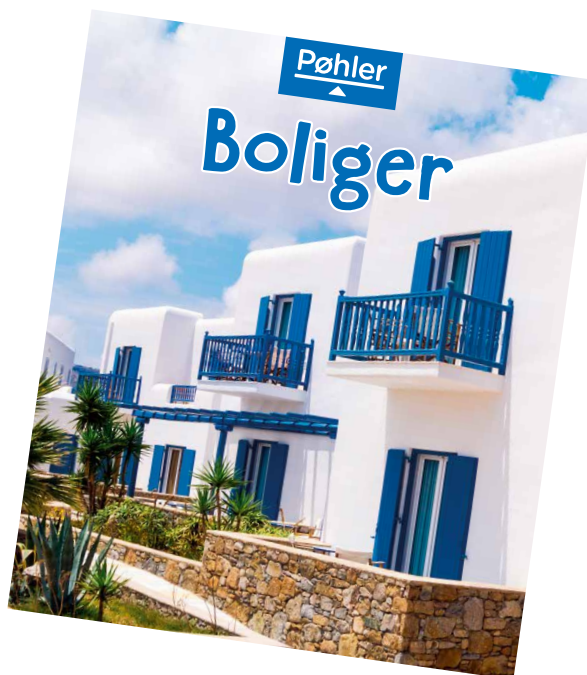
Fællestræk i bogens sætninger.

Fonologisk opmærksomhed

Fællestræk i bogens ord.

Automatisering

Læs bogen to og to. Den ene læser spørgsmål, den anden læser svarene.

Introduktion til bogen

Tal om bogens titel og kig på forside og bagside. Hvilke slags boliger bor I i? Hvor mon man kan finde boliger, som dem på de to billeder? Hvad har de boliger til fælles med din bolig, og hvor er der forskel? Tal om boligernes funktion og om de materialer, de er lavet af. Tal om, hvilke boliger I har i familierne. Hvilke boliger bruges til hverdag, og hvilke bruges kun til ferie? Er der boliger, som bruges til noget andet?

- Læs titelbladet og kig på billedet: Hvilken bolig ser man? Hvad har den til fælles med boligerne på for- og bagside? Hvad mon bogen handler om?
- Tal om opslaget side 2-3: Hvem mon bor her? Er der nogen boliger, som har boget til fælles? Hvad har de til fælles?
- Side 4: Hvorfor mon vi ser de to autocampere køre afsted?
- Side 5: Hvem mon bor her? Er der nogen boliger, som har boget til fælles? Hvad har de til fælles?
- Side 6: Hvorfor mon vi ser et billede af en husbåd?
- Tal om opslagene side 7-15 på samme måde? Hjælp eventuelt med at forstå, at venstresiderne er svar på højresiderne i opslaget før. Det er med andre ord en slags gådebog.
- Side 15: Hvad mon de boliger har til fælles? Der er kun én side tilbage. Hvordan mon bogen slutter?
- Se side 16: Hvordan passer billedet til det I har forudsagt om bogens indhold? Læs (undtagelsesvis!) teksten på siden 16 højt og tal om, hvordan det passer med alle de boligtyper, I har set i bogen.

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Tal om, at dette er en fagbog. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Tal om bogen og tal om, de mange forskellige måder, man kan bo på.

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om, hvordan eleverne bor.
- Fokuser på forståelsen af begrebet "til fælles". I kan fx tale om, hvad nogle elever har til fælles med andre, eller hvad jeres skole har til fælles med naboskolen. Brug eventuelt aktivitetsarkets opgave 3 til dette.

Sproglig opmærksomhed

Opmærksomheden rettes mod, hvad sætningerne i bogen har til fælles. Det kan være, antallet af ord i sætningen, det første ord i sætningen, at de indeholder det samme ord, at de indeholder "fra sted til sted" osv. Jo flere forskellige fællestræk I kan finde, jo bedre.

Fonologisk opmærksomhed

Opmærksomheden rettes mod, hvad ordene har til fælles. Gå på jagt i bogen og find ord, der har noget til fælles. Det kan fx være begyndelsesbogstav, antal stavelser eller at ordene gemmer samme bogstav. Igen: jo flere forskellige fællestræk I kan finde, jo bedre.

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 9) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *tre* eller *er*. Hvad sker der med indholdet? Tegn evt. til en af de nye sætninger.

Automatisering

Bogen er bygget op med spørgsmål (på højre side) og svar (på efterfølgende venstre side). Læs bogen to og to – den ene læser højresiderne, den anden venstresiderne.

Skrivning

På aktivitetsarket kan eleverne øve sig at skrive tekst af fra bogen. I opgave 1 kan de skrive af fra side 4. I opgave 3 må de vælge, hvad der kan passe og måske supplere med ord, der ikke står i bogen. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Dyrenes haler

Mål

Forståelse

Bogen lægger op til samtaler om, hvilken funktion halen har for de forskellige dyr.

Ordforråd

Højfrekvente ord: at, den, deres, en, fra, har, hvad, kan, med, når, sin, skal, til, vil.

Indholdsord: aben, balancen, bæveren, firbenet, fjende, giftig, hale, kænguruen, skorpionen, svømme.

Sproglig opmærksomhed

Fællestræk i bogens sætninger.

Fonologisk opmærksomhed

Fællestræk i bogens ord.

Automatisering

Læs hele bogen med stille stemme. Prøv at læse bogen uden at pege i teksten.

Introduktion til bogen

Bogen kan med fordel læses lige efter bogen *Boliger*. Begge bøger er fagbøger, begge stiller spørgsmål ud til læseren. Hvor *Boliger* kunne have karakter af en gådebog, så har *Dyrenes haler* snarere karakter af en faktabog med fokus på halernes udseende og funktion.

Tal om bogens titel og kigge på forside og bagside. Hvilke dyr ser I på billederne? Tal om deres haler: Hvorfor mon de ser sådan ud? Hvad mon de bruger dem til? Hvad mon bogen handler om?

- Læs titelbladet og kig på billedet: Kan I se en hale? Hvilket dyr tilhører den? Hvad ved I om hvaler? Ved I, hvad de bruger halen til? Fortæl evt. at hvalernes tegning på halen er unikke. Dvs. man kan kende dyrene fra hinanden ved at kigge på halerne.
- Side 2-3: Hvilket dyr ser I? Hvad mon den bruger halen til?
- Side 4-5: Hvilket dyr ser I? Hvad mon den bruger halen til? Måske ved nogle af eleverne, at halen er giftig ... også for mennesker?
- Side 6-7: Hvilket dyr ser I? Hvad mon den bruger halen til?
- Tal på samme måde om opslagene side 8-15. Giv plads til at fortælle lidt mere om dyrene i hvert opslag, hvis der er nogen, der har viden at supplere med, men pas på at samtalen ikke løber af sporet: Det er halernes udseende og funktion, som skal være i fokus.
- Side 15: Nu er der kun én side tilbage. Hvordan mon bogen slutter?
- Side 16: Hvordan passer billedet til det I har forudsagt om bogens indhold? Tal om, hvad haler bruges til.

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Tal om at dette er en fagbog. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Tal om dyrenes haler og deres funktion. Ved I noget nu, som I ikke vidste før?

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om, hvad man kan lære bogen.
- Kender I nogle dyr med nogle særlige haler? Hvad gør dem særlige?

Sproglig opmærksomhed

Opmærksomheden rettes mod, hvad sætningerne i bogen har til fælles. Det kan være antallet af ord i sætningen, det første ord i sætningen, at de indeholder det samme ord. Jo flere forskellige fællestræk I kan finde, jo bedre.

Fonologisk opmærksomhed

Opmærksomheden rettes mod, hvad ordene har til fælles. Gå på jagt i bogen og find ord, der har noget til fælles. Det kan fx være begyndelsesbogstav, antal stavelser eller at ordene gemmer samme bogstav. Igen: jo flere forskellige fællestræk I kan finde, jo bedre.

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 11) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *halen* eller *bruger*. Hvad sker der med indholdet? Tegn evt. til en af de nye sætninger.

Automatisering

Bogen har mange gentagne sætningsstrukturer og vil derfor være velegnet til selvstændig læsning eller makkerlæsning.

Skrivning

På aktivitetsarket kan eleverne øve sig at skrive navne på nogle af dyrene og de kan prøve at skrive tillægsordene ind på de tomme linjer i opgave 3. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Tag udgangspunkt i billederne på bagsiden og på side 16 og lav sider til en ny bog om dyrenes haler. Brug tekstens ord som skabelon for sætningerne i den nye bog (Parallelskrivning). Skriv fx Påfuglen har en flot hale. Den bruger halen, når den skal gøre kur til hunnen. Hesten har en lang hale. Den bruger halen, når den skal vifte fluer væk. (eller: Den bruger halen, når den skal "fortælle" noget.)

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Et ækelt kryb

Mål

Forståelse

Forudsig handling ud fra bogens titel samt billeder på forside og bagside og forstå betydningen af tegn i teksten.

Ordforråd

Højfrekvente ord: at, bare, det, du, et, har, have, hele, ikke, ja, jeg, kan, lige, noget, nu, og, også, på, siger, skal, til, vi, vil.

Navne: Anker, Storm

Indholdsord: arbejde, drikke, krebs, kryb, slå græs, vaske tøj, ækelt.

Sproglig opmærksomhed

Forstå betydningen af tegnene i teksten.

Fonologisk opmærksomhed

Være opmærksom på hyppigt forekommende ord i teksten.

Automatisering

Læs hele bogen højt med betoning.

Introduktion til bogen

Tal om bogens forside og titel. Hvad mon der sker på billedet? Kig på bogens bagside og tal om, hvem der er hvem på forsiden, så eleverne bliver fortrolige med drengenes navne. På bagsiden står "Hvem slår græsset?" Hvem mon gør det?

- Kig på titelbladet: Hvad sker der på billedet? Hvad mon drengene taler om?
- Side 2-3: Hvor mon farmor skal hen? Og hvad skal Anker og Storm imens?
- Side 4-5: Hvad laver Anker? Hvad laver Storm?
- Side 6-7: Hvad laver Anker? Hvad laver Storm? Hvordan ser de ud til at have det?
- Side 8-9: Hvad laver Storm? Hvordan ser han ud til at have det?
- Side 10-11: Hvad laver Anker? Hvad laver Storm? Hvordan ser de nu ud til at have det?
- Side 12: Hvad mon Storm finder i køleskabet? Kig evt. på forsidebilledet igen!
- Side 13: Hvad mon de fortæller til farmor?
- Side 14-15: Hvorfor mon farmor ser bekymret ud? Nu er der kun én side tilbage i bogen. Hvordan tror I, bogen slutter?
- Side 16: Hvorfor mon farmor griner? Hvordan passer billedet med det, I gættede på, bogen ville handle om? Kig på bagsiden igen. Kan I nu svare på spørgsmålet?

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Kig på bagsiden: Ved I nu, hvem der slog græsset? Hvorfor endte Storm med at slå græs? Hvad synes I om Storms opførsel?

- Brug evt. opgave 2 på aktivitetsarket til at tale om, hvad der sker i bogen.
- Læg mærke til drengenes navne. Hvad er hhv. et anker og en storm? Hvordan passer navnene til drengene i bogen?
- Er der nogen, der har oplevet at få svaret "Jeg skal lige ..."? Eller måske nogen, som selv har svaret sådan? Hvordan gik det?

Sproglig opmærksomhed

Opmærksomheden rettes mod tegnene i teksten. Der er både punktum, komma, anførselstegn, udråbstegn og spørgsmålstegn i teksten. Find tegnene og tal om, hvad de betyder. Hvorfor er der mon to udråbstegn efter HJÆLP på side 12?

Fonologisk opmærksomhed

I bogens tekst indgår foruden drengenes navne også mange højfrekvente ord. Gå på jagt efter nogle af ordene og tæl, hvor mange gange de forekommer i bogen, fx ordene *siger* (14 gange), *Storm*, *skal* (9 gange), *Anker*, *jeg*, *græs* (7 gange)

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 8) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og saml sætningen igen. Den er svær, for der er mange tegn i sætningen. Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *halen* eller *bruger*. Hvad sker der med indholdet? Tegn evt. til en af de nye sætninger.

Tal om hvilken betydning tegnene har (anførselstegn, udråbstegn og punktum). På side 15 er der endnu et tegn (spørsmålstegn). Hvornår bruger man det? Kan man lave puslehistorien om, så det bliver et spørgsmål?

Automatisering

Læs bogen et par gange med stille stemme. Fordel derefter rollerne: Fortæller, farmor, Anker og Storm. Læs bogen højt, som om det var et hørespil.

Skrivning

Brug aktivitetsarket. Skriv navnene i opgave 1 og skriv sætningerne færdig i opgave 3. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Lille Bi

Mål

Forståelse

Genfortælling af historien ved hjælp af bagsidens billeder.

Ordforråd

Højfrekvente ord: af, bliver, dag, der, det, er, han, hele, her, hjem, hvor, i, igen, lille, meget, min, nu, selv, siger, skal, stor, til, vil.

Navne: Lille Bi.

Indholdsord: dronning, nektar, flyver, finde, spise

Sproglig opmærksomhed

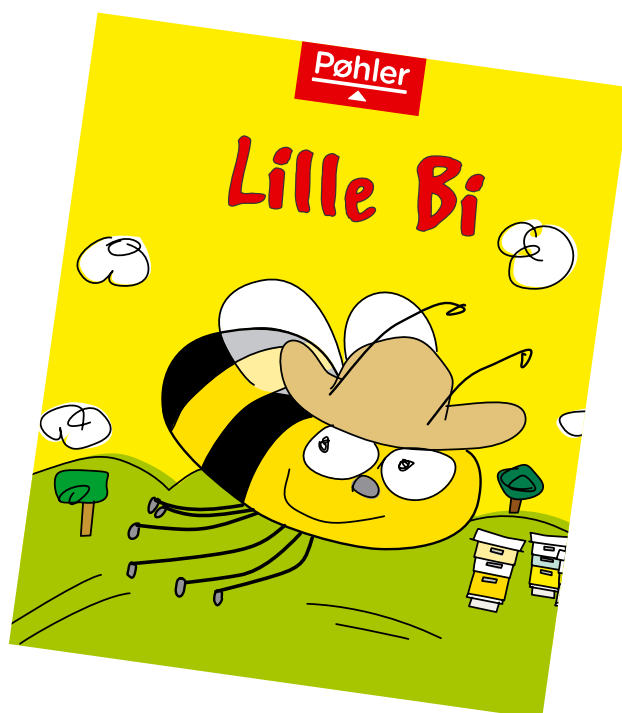
Forstå betydningen af tegnene i teksten.

Fonologisk opmærksomhed

Fokus på hyppigt forekommende ord i teksten.

Automatisering

Læs uden at bruge fingeren til at pege i teksten.

Introduktion til bogen

Læs bogens titel og kig på forsidebilledet. Hvad mon den handler om? Kig på bagsiden gav det nogle nye ideer?

- Læs titelbladet og tal om billedet: Lille Bi ser glad ud. Hvorfor mon det? Mon det er hans egen bikube?
- Side 2-3: Hvem er hvem? Hvad mon dronningen siger?
- Side 4-11: Hvorfor mon Lille Bi ikke ser tilfreds ud? Tal om, hvor bierne kan finde nektar – og hvor de ikke kan.
- Side 12-13: Hvorfor mon Lille Bi ser glad ud nu? Hvad laver han?
- Side 14-15: Hvor er Lille Bi nu? Hvordan ser han ud? Nu er der kun én side tilbage i bogen. Hvordan mon den ender?
- Side 16: Hvad sker der nu? Hvordan passer slutningen til jeres forudsigelser?

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Tal om, hvordan livet i en bikube er. Hvilke opgaver har arbejdsbierne, og hvilken opgave har dronningen? Mon Lille Bi har prøvet at finde nektar før? Hvorfor kan Lille Bi ikke finde nektar på hegnet, ved lygtepælen, i den tornede busk eller i træet? Hvad sker der, når Lille Bi finder nektaren?

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om, hvad der sker i bogen.
- Er der nogen, som har prøvet at komme til at tage det hele, selv om det egentlig var noget, der skulle deles?
- Hvis bogen havde været længere, hvad mon der så kunne være sket?

Sproglig opmærksomhed

Opmærksomheden rettes igen mod tegnene i teksten, og igen er der både punktum, komma, anførselstegn, udråbstegn og spørgsmålstegn i teksten. Find tegnene og tal om, hvad de betyder. Kombiner evt. med opgave 3 på aktivitetsarket, hvor skal eleverne skrive de manglende tegn.

Fonologisk opmærksomhed

Gå på ordjagt i bogen og find ud af, hvor mange gange der står fx *Lille Bi* (14 gange), *nektar* (11 gange), *han* (10 gange: nogle gange med stort H, andre gange med lille h), *dronningen*, *flyver* (7 gange).

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 2) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *vil* eller *dronningen*. Hvad sker der med indholdet?.

Automatisering

Læs bogen med stille stemme flere gange. Prøv at følge teksten med øjnene og undlad at pege i bogen.

Læs bogen op for hinanden to og to. Læs så hurtigt som muligt, men selvfølgelig kun sådan at I husker alle ordene, og teksten er god at lytte til.

Skrivning

I opgave 3 på aktivitetsarket kan eleverne øve sig at skrive både ord og tegn. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Lærke og Rosa

Mål

Forståelse

Forudsig handling ud fra titel og forsidebillede og forstå betydningen af tegn i teksten.

Ordforråd

Højfrekvente ord: dig, du, er, far, har, ikke, jeg, men, mere, mor, nu, og, også, se, selv, sig, siger, vil.

Navne: Lærke, Rosa

Indholdsord: hår, kort, langt, ligner, paryk.

Sproglig opmærksomhed

Fokus på sætningernes længde.

Fonologisk opmærksomhed

Fokus på stedordene: *jeg, dig, mig, sig.*

Automatisering

Læs med betoning.

Introduktion til bogen

Tal om bogens forside. Hvad har pigerne i hånden? Hvem mon er Lærke, og hvem er Rosa? Se også på bagsidebilledet, læs spørgsmålet og diskuter svaret. Hvorfor er der mon en paryk? Hvad mon den skal bruges til?

- Læs titelbladet og kig på billedet: Hvad kan man se her? Hvordan passer det sammen med jeres forudsigelse af bogen?
- Side 2-3: Først nu får vi faktisk at vide, hvem der er hvem. Læg mærke til pigernes øjne og tøj, så er det nemmere at finde ud af, hvem der er hvem i resten af fortællingen. Sørg for i alle opslag at tale om, hvem der er hvem.
- Side 4-5. Hvad mon de taler om?
- Side 6-7: Hvad sker der nu? Hvorfor har Lærke fået kort hår og Rosa fået langt hår?
- Side 8-9: Hvem er nu hvem?
- Side 10-11: Hvad mon Lærkes mor tænker?
- Side 12: Hvad mon Lærkes far tænker? Hvem taler han med?
- Side 13: Hvad mon Rosas far og mor tænker? Hvem taler de med?
- Side 14-15: Hvem er nu hvem? Hvad sker der nu? Der er kun én side tilbage. Hvordan mon bogen slutter?
- Se side 16: Hvem er hvem? Hvordan har de det nu? Havde I gættet, at den sluttede sådan?

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Tal om bogens handling: Hvorfor mon pigerne til sidst hellere vil være sig selv?

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om bogens handling.
- Hvem kunne I godt tænke jer at ligne? Hvorfor det?

Sproglig opmærksomhed

I bogen er der sætninger af meget forskellig længde. Tæl ord i sætningerne og find de længste sætninger i bogen. Hvor mange ord er der i dem? Der er 1 sætninger med 9 ord (side 15), 3 sætninger med 8 ord i hver (side 13,14 og 16) og to sætninger med 7 ord (side 2 og 3).

Fonologisk opmærksomhed

Stedordene *jeg*, *dig*, *mig*, *sig* kan være svære at læse, for de er mildest talt ikke lydrette. Men ordet *jeg* kan de fleste genkende. Hvis de fire ord skrives på en liste, som hænger synligt i lokalet, så får eleverne en hjælp til at huske, hvordan *dig*, *mig* og *sig* læses. Gå på jagt i bogen efter de fire ord.

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 8) fra aktivitetsarket ud. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *Lærke* eller *siger*. Hvad sker der med indholdet?

Brug den første opgave på aktivitetsarket til at øve navnene.

Automatisering

Læs hele bogen med stille stemme. Læs derefter bogen for hinanden to og to med betoning.

Skrivning

Opgave 3 på aktivitetsarket sætter fokus på at skrive både ord og tegn. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Mille og delfinerne

Mål

Forståelse

Genfortæl historien ved hjælp af billederne på bogens bagside.

Ordforråd

Højfrekvente ord: af, alle, anden, de, den, der, dem, er, en, et, far, gå, går, har, hvor, hun, i, kom, mor, ned, noget, og, på, se, ser, siger, skal, sin, til, to, ud, vi.

Navne: Mille, Lucas.

Indholdsord: bedste, billede, delfin, havnen, heldig.

Sproglig opmærksomhed

Fokus på udsagnsordenes nutidsendelse: -er.

Fonologisk opmærksomhed

Fokus på ordenes begyndelseslyd.

Automatisering

Læs hele bogen uden at lade fingeren følge teksten.

Introduktion til bogen

Tal om forsiden og læs titlen. Hvad mon bogen handler om? Læg mærke til at der i titlen står delfinerne – men der er kun én delfin på tv-skærmen! Hvordan mon det kan hænge sammen? Kig på bagsiden og tal om, hvad bogen måske kan handle om.

- Læs titelbladet og tal om billedet: Hvad ser man her?
- Side 2-3: Hvad mon der sker? Hvad ser Mille i tv?
- Side 4-5: Hvordan ser mor ud? Hvad mon de taler om?
- Side 6-7: Hvorfor mon de sidder med hver sin telefon?
- Side 8-9: Hvor er de nu henne? Fortæl at de er sammen med Lucas og far, så navnene bliver kendt.
- Side 10-11: Hvad sker der? Hvad mon der nu vil ske?
- Side 12-13: Hvad sker der? Hvorfor mon Mille se lidt utilfreds ud?
- Side 14-15: Hvad sker der? Mon Lucas, far og mor får øje på den anden delfin? Nu er der kun én side tilbage i bogen. Hvordan mon den ender?
- Side 16: Hvorfor mon Mille ser så glad ud? Passer slutningen til det, I forudsagde?

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Tal om bogens handling: Brug bogens bagside til at repetere, hvad der skete i bogen og få styr på rækkefølgen.

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om, hvad der sker i bogen.
- Hvis bogen havde været længere, hvad mon der så kunne være sket?
- Mon der er nogen, som har set delfiner eller andre lidt mere usædvanlige dyr i virkeligheden?

Sproglig opmærksomhed

I bogen er der mange ord som ender på -er: *siger* (4 gange), *er* (4 gange), *delfiner* (3 gange), *sender* (2 gange), *kigger* (1 gang), *tager* (3 gange), *ser* (1 gang). I ordene *er* og *ser* udtales -er på nogenlunde samme måde, men i de øvrige ord udtales endelsen – som i mange andre udsagnsord – næsten som /å/.

Tal om udtalen i udsagnsordene. Fortæl at det er ord, som fortæller noget om, hvad vi gør lige nu. Måske kan I komme på flere nutidsord, som ender på /å/? Måske kan nogen mime (løber, hopper, danser, gaber ...). mens de andre gætter ordet og udtaler det med tydelig /å/-lyd.

Fonologisk opmærksomhed

Gå på "omvendt" ordjagt i bogen og find ord i bogen, der begynder med fx /d/ eller /s/. Sig fx: *Nu læser jeg bogen igen. Lyt godt efter: Når jeg læser et ord, der starter med /d/ hhv. /s/, så skal I række hånden op.* Husk at læse langsomt op og med overdreven tydelighed på begyndelseslyden.

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 14) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *den* eller *ser*. Hvad sker der med indholdet? Tegn evt. til en af de nye sætninger.

Automatisering

I bogen er der mange højfrekvente ord, så den er særdeles velegnet til at træne automatisering. Læs hele bogen med stille stemme. Genlæs bogen. Prøv nu at læse kun med øjnene, dvs. uden at lade fingeren følge teksten.

Skrivning

Opgave 3 på aktivitetsarket sætter fokus på at skrive både ord og tegn. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Pokalen

Mål

Forståelse

Vær opmærksom på tekst i billeder, tale- og tankebobler, og forstå betydningen af anførselstegn, spørgsmålstegn og udråbstegn i teksten.

Ordforråd

Højfrekvente ord: ad, at, andre, dag, de, det, en, er, et, for, får, han, har, hvad, hvor, i, ingen, jeg, kommer, men, nej, nu, også, op, på, ser, siger, skal, til, vil.

Navne: Emil.

Indholdsord: bakken, busk, forrest, løber, pinligt, pokal, shorts.

Sproglig opmærksomhed

Fokus på tale- og tankebobler.

Fonologisk opmærksomhed

Fokus på begyndelseslyden /p/.

Automatisering

Læs bogen to og to. Læs gerne med drama i stemmen!

Introduktion til bogen

Pokalen er den fjerde bog om familien, som er præsenteret på bogens bagside. Måske kan I huske, hvad de tre andre (*Bella løber væk*, *Når enden er god ...* og *Rutsjebanen*) handlede om?

Ud fra titel og forsidebilledet kan I prøve at forudsige handling i denne bog. Kig på bogens forside og bagside. Hvem handler bogen om? Hvad mon den handler om?

- Læs titelbladet og kig på billedet: Hvordan mon man kan vinde den pokal?
- Side 2-3: Løbet skal til at starte. Hvad mon Emil tænker?
- Side 4-5: Hvorfor står manden med en råber? Læs teksten i taleboblen højt. Det kan hjælpe til at forudsige det videre forløb. Hvorfor mon han fortæller, at det blæser?
- Side 6-7: Hvor er de henne? Hvad sker der på side 7? Læs *Ritch!!* og tal om, hvad det kan betyde.
- Side 8-9: Hvad sker der? Hvorfor ser Emil sådan ud? Hvad skal han nu gøre?
- Side 10-11: UPS! Hvad skal Emil nu gøre? Hvordan mon han har det?
- Side 12-13: Hvad gør Emil? Hvad mon der nu sker?
- Side 14-15: Hvad sker der nu? Mon Emil vinder løbet? Der er kun én side tilbage. Hvordan mon bogen slutter?
- Se side 16: Hvorfor mon Emil får en pokal? Undlad at fortælle, hvad der står, så der kommer en reel samtale om, hvorfor han får pokalen. Hvordan passede slutningen med jeres forudsigelser?

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser. Husk at i denne bog er der både tekst under og i billederne.

Når I har læst bogen

Tal om bogens handling: Hvad skete der? Hvordan sluttede den? Hvorfor fik Emil en pokal?

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om, hvad der sker i bogen.
- Er der nogen, der har prøvet af være med i en konkurrence, hvor man kunne vinde en pokal? Hvordan mon det er, hvis man ikke vinder?
- Tal om, hvordan bogen også kunne være sluttet. Tegn og skriv evt. en ny side 16.

Sproglig opmærksomhed

I billederne indgår både tale- og tankebobler. Læs bogen igennem igen og tal om, hvad der står i boblerne. Hvordan ser man forskel? Hvorfor er der forskel?

Fonologisk opmærksomhed

Gå på "omvendt" ordjagt i bogen og find ord, der begynder med fx /p/: *pokalen, pas, på, pinligt, pokal*.

Sig fx: *Nu læser jeg bogen igen. Lyt godt efter: Når jeg læser et ord, der starter med /p/, så skal I række hånden op.* Husk at læse langsomt op og med overdreven tydelighed på begyndelseslyden

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 8) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *en* eller *hænger*. Hvad sker der med indholdet? Tegn evt. den nye sætning.

Automatisering

Læs bogen to og to. Læs gerne med drama i stemmen, så man fornemmer både konkurrencen og den pinlige situation.

Skrivning

Opgave 3 på aktivitetsarket sætter fokus på at skrive både ord og tegn fra side 4 i bogen. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.

LÆSEGUIDE TRIN 6 Rotten

Mål

Forståelse

Forudsig handling ud fra bogens titel samt billeder på forside og bagside.

Ordforråd

Højfrekvente ord: ad, anden, at, bliver, er, en, for, den, der, hen, hvad, jeg, kan, men, mod, nu, op, på, sin, skal, til, ud, vil, være.

Navne: Mini.

Indholdsord: rotten, bordet, fri bane, kat, springer, snupper.

Sproglig opmærksomhed

Fokus på tale- og tankebobler.

Fonologisk opmærksomhed

Fokus på at finde og forstå ordet springe.

Automatisering

Læs bogen to og to med betoning. Man skal kunne fornemme dramaet mellem rotte og kat.

Introduktion til bogen

Rotten er den femte bog om familien, som er præsenteret på bogens bagside. Måske kan I huske, hvad de fire andre (*Bella løber væk*, *Når enden er god ...*, *Rutsjebanen* og *Pokalen*) handlede om?

Ud fra titel og forsidebilledet kan I prøve at forudsige handling i denne bog. Kig på forsiden og læs titlen. Hvad mon bogen kommer til at handle om? Kig på bagsiden. Hvem mon er med i bogen foruden rotten?

- Læs titelbladet og kig på billedet: Hvem kan man se på billedet? Hvor mon den er på vej hen?
- Side 2-3: Hvad sker der – og hvad tror I der vil ske?
- Side 4-13: Ved hvert opslag: Hvad laver rotten? Hvad laver Mini? Hvad mon der nu sker? Hold godt øje med detaljer i tegningerne. De kan være med til at forudsige handlingen.
- Side 14-15: Hvad laver de nu? Der er kun én side tilbage. Hvordan mon bogen slutter?
- Se side 16: Hvad mon der sker? Hvordan passede slutningen med jeres forudsigelser?

Læs bogen

Læs bogens titel og titelbladet sammen. Repeter, hvad man skal huske, når man læser en bog: Tænk over handlingen, kig på billederne, kig på ordene, læs dem og lyt efter hvilken lyd, de starter med. Tænk over, om det lyder rigtigt, når man læser.

- Læs bogen igennem. Peg på ordene, mens du læser.

Når I har læst bogen

Tal om bogens handling, fx hvordan kom rotten op på bordet? Hvorfor når Mini ikke at få fat i rotten?

- Brug aktivitetsarkets opgave 2 til at tale om, hvad der skete.
- Hvis der havde været flere sider i bogen, hvad kunne der så være sket?

Sproglig opmærksomhed

I billederne indgår nogle tankebobler. Læs bogen igennem igen og tal om, hvad der står i tankeboblerne. Hvorfor er det ikke talebobler? Hvis det havde været talebobler, hvordan havde de så set ud? Genlæs eventuelt *Pokalen*, hvor der både er tale- og tankebobler.

Fonologisk opmærksomhed

Genlæs side 8-11 og find ordet *springer*: Rotten springer, Mini springer ... og låget springer op – og på side 16 springer Mini igen. Man kan springe op på, ned ad, hen til, væk fra, springe over (i to betydninger) osv. Lad eleverne på skift mime en situation, hvor de springer: Nogle gange kan det være et spring for at redde livet. Andre gang et spring, fordi man kan!

Ordgenkendelse

Klip puslehistorien (sætningen fra side 10) ud fra aktivitetsarket. Klip strimlen op i ord og lav puslehistorier: Nogen vil kunne lægge sætningen uden at kigge i bogen, andre har brug for støtte fra bogen. Alle skal pege på ordene, mens de læser sætningen. Prøv også at starte med *Rotten* eller *springer*. Hvad sker der med indholdet? Tegn evt. til en af de nye sætninger.

Automatisering

Læs bogen to og to med betoning. Man skal kunne fornemme dramaet mellem rotte og kat.

Skrivning

Opgave 3 på aktivitetsarket sætter fokus på ordet *springer*. Eleverne skal skrive både ord og tegn fra teksten. Hvis de har bogen liggende åben foran sig, kan de få støtte til at skrive ordene.

Når bogen kommer med hjem

Husk at fortælle forældrene, at de ikke skal stave ordene, som deres barn ikke kan læse. De skal bare forære ordet til barnet.